

แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ ด้านการทหารระหว่างสหรัฐอเมริกา กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

Guidelines for the Formulation of
Thailand's Strategies for the Impacts of
Military Relations between the United States
and the People's Republic of China

นุชิต ศรีบุญส่ง

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

Nuchit Sribunsong

Office of The Permanent Secretary for Defence

E-mail: nuchit133@gmail.com

วันที่รับบทความ : 27 เมษายน 2563

วันที่แก้ไขบทความ : 28 เมษายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ : 29 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การแข่งขันกันทางยุทธศาสตร์เพื่อขยายอิทธิพลระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านการทหารเพื่อช่วงชิงอิทธิพลและบทบาทผู้นำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้ระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสัมพันธ์แบบหลายขั้วอำนาจ (Multipolar) ซึ่งความเสี่ยงของความขัดแย้งระหว่างประเทศอาจเพิ่มมากขึ้นหากเกิดความไม่สมดุลในระเบียบความมั่นคงโลก จึงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ด้านการทหารต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยทั้งเชิงบวกและเชิงลบ คือเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยที่จะแสวงประโยชน์จากประเทศมหาอำนาจ ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาสถานการณ์ด้านความมั่นคง รวมทั้งยุทธศาสตร์และนโยบายที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยผลการวิจัยได้เสนอแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยซึ่งประเทศไทยควรติดตามความคืบหน้าและประเมินผลกระทบการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของ

ประเทศไทยคู่ขนานไปกับการผลักดันอาเซียน โดยใช้การทูตแบบรอบทิศทาง (Omni-Directional Diplomacy) และการดำเนินยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านการทหารควบคู่กันไป โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยในอีก 20 ปี ข้างหน้า เป็นประเทศที่มีอำนาจในระดับกลาง (Middle Power) และมีผลสัมฤทธิ์ที่มีความเป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สำคัญจำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือแบบศูนย์กลาง (Centrality Cooperation Strategy) 2) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเชิงรุก (Offensive Cooperation Strategy) 3) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบทางเลือกใหม่ (New Options Cooperation Strategy) 4) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบประนีประนอม (Compromise Cooperation Strategy) 5) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบปันส่วน (Sharing Cooperation Strategy) 6) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบสมดุล (Balancing Cooperation Strategy) 7) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบมีเอกภาพ (Unity Cooperation Strategy) และ 8) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเกาะติด (Sticking Cooperation Strategy)

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์แบบหลายขั้วอำนาจ, ความสัมพันธ์ด้านการทหาร, ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, การทูตแบบรอบทิศทาง, ความร่วมมือแบบศูนย์กลาง

ABSTRACT

Strategic competition between the United States and the People's Republic of China to expand both economic and military influence in a bid to achieve dominance and the leading role in Southeast Asia has resulted in a change in the international relations system towards a multi-polar relationship which may eventually increase the risk of international conflicts in the case that there is an imbalance in the world security order. Such imbalance would then affect the military relations with Southeast Asia and Thailand, both in positive and negative ways respectively, presenting an opportunity and at the same time posing a challenge for Thailand in seeking benefits from the superpowers. Therefore, this research aims to study the security situation, as well as significant strategies and policies of both the United States and the People's Republic of China that affect the security of Southeast Asia and Thailand, in order that Thailand can appropriately determine the strategies on the impacts of military relations with the United States and the People's Repub-

lic of China. Plus the research results have offered relevant recommendations regarding the formulation of Thailand's national strategies whose progress and impacts should be closely monitored, in addition to the recommendations to adopt the principles of omnidirectional diplomacy in parallel with the implementation of military cooperation strategies as Thailand's foreign policies while pushing the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) towards the same direction, substantially with the goal for Thailand in the next 20 years to become the middle power country and also to achieve concrete results. The key strategies of Thailand on the impacts of the military relations with the United States and the People's Republic of China, as recommended by the research, are: (1) Centrality cooperation strategy; (2) Offensive cooperation strategy; (3) New options cooperation strategy; (4) Compromise cooperation strategy; (5) Sharing cooperation strategy; (6) Balancing cooperation strategy; (7) Unity cooperation strategy; and (8) Sticking cooperation strategy.

Keywords: Multi-polar relationship, military relations, international relations, omnidirectional diplomacy, centrality cooperation strategy,

บทนำ

นับตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็นเป็นต้นมา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์และสภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจากเดิมแนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองรวมทั้งความขัดแย้งที่กระทบกระทั่งกันด้วยการใช้กำลังทหารก่อให้เกิดการแบ่งฝ่าย โดยมีประเทศมหาอำนาจเป็นขั้วอำนาจของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน และสถานการณ์ได้แปรเปลี่ยนเป็นบริบทของการแสวงหาความร่วมมือเพื่อจุดมุ่งหมายในการรักษาผลประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของชาติและของภูมิภาคร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นภูมิภาคที่มีสันติสุขและสันติภาพอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกภูมิภาค โดยเฉพาะการขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและสันติสุขของภูมิภาคอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งปัจจุบันระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับโลกได้เปลี่ยนแปลงไปสู่ความสัมพันธ์แบบหลายขั้วอำนาจ (Multipolar) โดยที่สหรัฐอเมริกายังคงเป็นประเทศที่มีบทบาทผู้นำ ในขณะที่สาธารณรัฐประชาชนจีนเริ่มมีบทบาทสำคัญในทิศทางที่คานอำนาจหรือลดบทบาทผู้นำของสหรัฐอเมริกามีให้เป็นผู้หน้าที่ครองความเป็นประเทศมหาอำนาจเพียงผู้เดียวเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ประเทศมหาอำนาจต่างมุ่งปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ และยังส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องเผชิญกับความท้าทายที่หลากหลาย ทำให้ประเทศในภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการกำหนดท่าทีกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเหมาะสม เพื่อรักษาความมั่นคง ผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งความมีเกียรติและศักดิ์ศรีในเวทีระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

ในระยะเวลาที่ผ่านมากระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการทหารกับมิตรประเทศตามยุทธศาสตร์และแนวทางที่กำหนด รวมทั้งได้ติดตามสถานการณ์ในภูมิภาคอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม งานด้านการ

เสริมสร้างความร่วมมือด้านการทหารกับมิตรประเทศของกระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะการกำหนดท่าทีทางทหารของประเทศไทยกับประเทศมหาอำนาจที่มีความสำคัญ อาทิ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังคงเป็นการกำหนดแนวทางแบบกว้าง ๆ โดยยังขาดการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และนโยบายด้านความมั่นคงที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อเตรียมการกำหนดท่าทีทางทหารอย่างเหมาะสมในประเด็นความท้าทายด้านความมั่นคง สำหรับประเทศไทยอาจเป็นเป้าหมายและต้องเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องเลือกข้างในเวทีระหว่าง ประเทศซึ่งอาจส่งผลให้การสร้างความสัมพันธ์ในภาพรวม และความสัมพันธ์ทางทหารของไทยกับทั้งสองประเทศมหาอำนาจไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกที่เกี่ยวข้องกับประเทศมหาอำนาจ ยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคงที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ในยุคของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกับประเทศไทย รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงของไทย เพื่อนำไปสู่การกำหนดท่าทีทางทหารอย่างเหมาะสม โดยผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางของประเทศไทยต่อความสัมพันธ์ด้านการทหารกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ในสถานการณ์ด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ เพื่อรักษาความมั่นคง ผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งความมีเกียรติและศักดิ์ศรีในเวทีระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความเสมอภาคและเท่าเทียมกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย

2. เพื่อกำหนดแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านยุทธศาสตร์ ความมั่นคง การเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จำนวน 10 คน

2. ขอบเขตเนื้อหาและบริบทที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกที่เกี่ยวข้องกับประเทศมหาอำนาจ ยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคงที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาในยุคของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และสาธารณรัฐประชาชนจีนในยุคของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และประเด็นหลักด้านความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศไทย รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศของไทย

3. ขอบเขตเวลา ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในห้วงเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561-เมษายน 2562

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยในเรื่อง “แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน” เป็นการศึกษาและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกที่เกี่ยวข้องกับประเทศมหาอำนาจ ยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคงที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนในยุคปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย รวมทั้งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ

แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ 2) แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อาทิ ลัทธิสัจนิยม ทฤษฎีสัจนิยมเชิงรุก แนวความคิดพหุนิยม ลัทธิอุดมคตินิยม ลัทธิจักรวรรดินิยม ตามแนวความคิดมาร์กซิสม์-เลนินนิสม์ โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้ง ทฤษฎีว่าด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทฤษฎีว่าด้วยการถ่วงดุลอำนาจ ทฤษฎีการปกครอง ทฤษฎีลัทธิพหุนิยม ทฤษฎีหัวใจ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกำลังของกำลังอำนาจ แนวคิดภารกิจนิยม กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม และแนวคิดการบริหารจัดการ 3) ยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติด้านการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) นโยบายรัฐบาลและนโยบายการต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ 4) นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงกลาโหมด้านการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ อาทิ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560-2579 และแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศของกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560-2564 และ 5) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดท่าทีทางทหารที่เหมาะสมของประเทศไทยในการรักษาคุณภาพความสัมพันธ์ทางทหารกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการรวบรวมข้อมูล เอกสารหลักฐาน งานวิจัยตามกรอบแผนงานความร่วมมือทางทหารระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านยุทธศาสตร์ ความมั่นคง การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อทราบถึงแนวโน้มทางยุทธศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนในห้วง 20 ปี ข้างหน้า รวมทั้งแนวโน้มความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจทั้งสอง ซึ่งมีทั้งผลประโยชน์ร่วมและปัญหาขัดแย้ง หลังจากนั้นได้นำมาวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ ใน

ภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทย เพื่อให้ได้แนวทางในการกำหนด ยุทธศาสตร์และทำที่ทางทหารที่เหมาะสมของไทยในการ รักษาคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและ สาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ ของการวิจัยทั้ง 2 ประการ โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษา สถานการณ์ด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ของ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ ประเทศไทย

การแข่งขันกันทางยุทธศาสตร์เพื่อขยายอิทธิพลระหว่าง สหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ระบอบโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไป สู่ระบบหลายขั้วอำนาจ โดยประเมินเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดกลุ่มใหม่ทางยุทธศาสตร์ในภูมิภาค 2) การผูกมิตร ใหม่ระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค และ 3) การกำหนด ทิศทางใหม่ทางยุทธศาสตร์ของแต่ละประเทศ ผลจากการ ดำเนินนโยบายของทั้งสองมหาอำนาจทำให้เกิดการเชื่อมโยง นโยบายไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และโครงการ ต่าง ๆ มากมาย แนวโน้มผลกระทบของนโยบายดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ด้านการทหารกับภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยทั้งเชิงบวกและ เชิงลบ คือเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทย ที่จะแสดงให้เห็นจุดเด่นของประเทศ และเป็นทางเลือกหลัก ของประเทศมหาอำนาจ โดยสรุปได้ดังนี้

1) ผลกระทบเชิงบวก

1.1) การแข่งขันกันระหว่างสองมหาอำนาจ ทำให้ประเทศไทยต้องมีแผนในการเตรียมความพร้อมเพื่อกำหนดนโยบายให้ครอบคลุมแบบรอบด้าน และมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรม นำไปสู่โอกาส ในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น

1.2) การผลักดันการพัฒนาขีดความสามารถ ของกองทัพไทยในด้านบุคลากร และอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศให้มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือทางทหาร

การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทหารเพื่อนำไปสู่การพัฒนา กองทัพและการเป็นประเทศมหาอำนาจระดับกลาง (Middle Power) ในอนาคต

1.3) ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน ในปี 2562 จะเป็นโอกาสในการแสดงบทบาทผู้นำในการ เป็นตัวกลางการเชื่อมโยงอาเซียนให้เป็นศูนย์กลางทาง ยุทธศาสตร์ในการเจรจาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง อาเซียน-สหรัฐอเมริกา-สาธารณรัฐประชาชนจีน

2) ผลกระทบเชิงลบ

2.1) ประเทศไทยถูกกดดันและเสียเปรียบจาก ทั้งสองมหาอำนาจ การมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสาธารณรัฐ ประชาชนจีนมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน อาจส่งผล กระทบให้เกิดความไม่ไว้วางใจและเป็นอุปสรรคในการวาง ตัวของประเทศไทย

2.2) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองของ ประเทศไทย การกดดันในเรื่องมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน และปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผล กระทบถึงความสัมพันธ์ด้านการทหารกับสหรัฐอเมริกา และการลดระดับความสัมพันธ์ โดยเฉพาะความช่วยเหลือ ทางทหาร การฝึกร่วม/ผสม การฝึกศึกษา และการสนับสนุน อาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ

2.3) กรณีพิพาทเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ และสถานการณ์ที่ร้อนแรงในคาบสมุทรเกาหลี ก่อให้เกิด ความตึงเครียดและความแตกแยกในอาเซียน

2.4) จากการดำเนินนโยบายของประเทศ มหาอำนาจ อาจทำให้ต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลในการกำหนด นโยบายหรือยุทธศาสตร์ของประเทศไทย ส่งผลให้เสียเปรียบ และได้รับประโยชน์น้อยกว่าที่ควรได้รับ

2. ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อกำหนด แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผล กระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ ข้อมูลโดยได้รับการพัฒนามาแล้ว ดังนี้

การดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อถ่วงดุลกัน ระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น “ไม่ มีมิตรแท้และไม่มีความชั่วที่ถาวร” นโยบายและยุทธศาสตร์ที่ มหาอำนาจทั้งสองคิดและทำขึ้นอยู่กับผลประโยชน์แทบ ทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของ

ประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ควรให้ความสำคัญและความเร่งด่วนในการดำเนินนโยบายด้านความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจเป็นลำดับแรก โดยวิเคราะห์จากปัจจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และต้องแยกแยะในแต่ละประเด็น (Issue Based) ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศไทยเป็นสำคัญ สิ่งเหล่านี้จะนำพาประเทศไทยไปสู่ความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับนานาประเทศในรูปแบบของการพึ่งพาตามทฤษฎีว่าด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependency Theory) ดังนั้น การเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยวิธีการตั้งรับที่ดีที่สุดคือ “การรู้เท่าทันมหาอำนาจ” ซึ่งประเทศไทยควรติดตามความคืบหน้าและประเมินผลกระทบอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของประเทศไทยคู่ขนานไปกับการผลักดันอาเซียน โดยใช้การทูตแบบรอบทิศทาง (Omni-Directional Diplomacy) และการดำเนินยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านการทหารควบคู่กันไป โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยในอีก 20 ปีข้างหน้า เป็นประเทศมหาอำนาจในระดับกลาง (Middle Power) และมีผลสัมฤทธิ์ที่มีความเป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สำคัญ จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือแบบศูนย์กลาง (Centrality Cooperation Strategy) คือ การเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรในอาเซียน การเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ที่ภูมิภาคสนใจร่วมกัน เพื่อปรับดุลอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำไปสู่การทำให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการสร้างความร่วมมือด้านการทหารระหว่างอาเซียน-สหรัฐอเมริกา-สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้ศักยภาพของประเทศไทยในด้านภูมิรัฐศาสตร์ ด้านโลจิสติกส์ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม

2. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเชิงรุก (Offensive Cooperation Strategy) คือ การเป็นฝ่ายริเริ่มในการสร้างความร่วมมือด้านการทหารในระดับทวิภาคีของประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีนในมิติต่าง ๆ จากกรอบความร่วมมือที่มีอยู่เดิม หรือกรอบความร่วมมือ

ใหม่ ๆ โดยยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก

3. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบทางเลือกใหม่ (New Options Cooperation Strategy) คือ การสร้างความร่วมมือด้านการทหารของประเทศไทยในระดับทวิภาคี รวมทั้งการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน ในการขยายความสัมพันธ์และสร้างความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ

4. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบประนีประนอม (Compromise Cooperation Strategy) คือ การใช้ศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน รวมทั้งความแน่นแฟ้นเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน เพื่อสนับสนุนให้มีการเพิ่มระดับความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างอาเซียนกับสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน

5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบปันส่วน (Sharing Cooperation Strategy) คือ การนำจุดแข็งของประเทศไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมากำหนดประเด็นและบทบาทหลักของแต่ละประเทศในการสร้างความร่วมมือด้านการทหารกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนในมิติต่าง ๆ เพื่อขยายไปสู่ความร่วมมือในกรอบของอาเซียนในอนาคต

6. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบสมดุล (Balancing Cooperation Strategy) คือ การสร้างสมดุลของนโยบายที่เป็นสายกลางของประเทศไทย การผลักดันให้อาเซียนกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ การผลักดันอาเซียนในการดำเนินนโยบายการถ่วงดุลอำนาจระหว่างสองมหาอำนาจ โดยรักษาความสมดุลแห่งอำนาจกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งสองฝ่ายให้มีความสมดุล และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม

7. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบมีเอกภาพ (Unity Cooperation Strategy) คือ การให้หน่วยงานกลางที่ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน

8. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเกาะติด (Sticking Cooperation Strategy) คือ การสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดตั้งคลังสมองระหว่างประเทศ เพื่อการ

ระดมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และข้าราชการที่มีประสบการณ์ตรง เพื่อติดตาม ประเมินสถานการณ์ และให้ข้อเสนอแนะ ยุทธศาสตร์ มาตรการความร่วมมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งจะเป็นการดำรงผลประโยชน์ ของชาติและของอาเซียนไว้ในทุก ๆ มิติได้อย่างทันท่วงที

อภิปรายผลการวิจัย

การนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการกำหนด ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ ด้านการทหารระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐ ประชาชนจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ ด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ส่งผลกระทบต่อความ มั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย และเพื่อกำหนดแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของ ประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหาร ระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน สอดคล้อง กับแผนแม่บทด้านความมั่นคงภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) รวมทั้งบทบาทและนโยบายของกระทรวง กลาโหมที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของประเทศ ด้านความมั่นคง ซึ่งจะต้องกำหนดแนวทางในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ด้านการทหารกับมิตรประเทศ ผลจาก การวิจัยพบว่า มีตัวแปรที่สำคัญคือ การหวาดกลัวการ ผงาดขึ้นมาของสาธารณรัฐประชาชนจีน และความไม่แน่นอน ในการดำเนินบทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาค และ มุมมองในเรื่องผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาเป็นหลักที่ ส่งผลกระทบต่อสถาปัตยกรรมความมั่นคงและดุลอำนาจ ของประเทศมหาอำนาจในทุกภูมิภาค นำไปสู่การแย่งครอง ความเป็นเจ้าในภูมิภาค สอดคล้องกับทฤษฎีของนิโคโล มาคิอาเวลลี (Niccolò Machiavelli) ที่เสนอในงาน เขียนขึ้นสำคัญคือ “เจ้าผู้ปกครอง” ว่าผู้ปกครองต้องพยายาม แสวงหาและรักษาอำนาจปกครองให้มากที่สุด โดยไม่สนใจ เรื่องความถูกต้องตามหลักศาสนา จริยธรรม หรือคุณธรรม ใด ๆ ทั้งหมดนี้เพื่อความอยู่รอดของผู้ปกครองกับรัฐ และ สอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้งตามแนวคิดของ คาร์ล มากซ์ (Karl Marx) ซึ่งเชื่อว่า “ความขัดแย้งและการ เปลี่ยนแปลงเป็นของคู่กัน เป็นกฎพื้นฐานของชีวิตเป็น

สภาพปกติของสังคม โดยความขัดแย้งเริ่มที่เศรษฐกิจซึ่ง หลีกเลียงได้ยาก แล้วจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม และ เชื่อในการใช้ความขัดแย้งเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนสังคม” และเมื่อพิจารณาถึงการดำเนินนโยบายต่างประเทศ “Make American Great Again” ของสหรัฐอเมริกา และการ ดำเนินนโยบาย “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” ของสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ซึ่งประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้กล่าวถึงแนวคิด ความมั่นคงแห่งเอเชียใหม่ (New Asian Security Concept) ไว้ว่า “ประชาชนเอเชียต้องดำเนินกิจการของเอเชีย แก่ปัญหาของเอเชีย และรักษาความมั่นคงของเอเชียด้วย คนเอเชียเอง รวมถึงการเสริมสร้างความก้าวหน้าของการ พัฒนาร่วมกันและการบูรณาการกันภายในภูมิภาค” ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีแผนที่จะใช้กำลัง อำนาจทางเศรษฐกิจครอบงำเอเชียตะวันออก และเพื่อลด บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคลง สอดคล้องกับแนวคิด เกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ ตามที่ฮันส์ เจ. มอร์เก็นทาว (Hans J. Morgenthau) (พินเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล, 2555.) ได้ศึกษาถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างผลประโยชน์ แห่งชาติกับการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ของสาธารณรัฐ ประชาชนจีนกับประเทศต่าง ๆ ทำให้ความเข้าใจถึงรูปแบบ การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสาธารณรัฐ ประชาชนจีนที่ใช้ในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่มีหลาย ระดับความแตกต่างตามผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ อาทิ การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และการเป็นหุ้นส่วนบน พื้นฐานความเชื่อมั่นและการเป็นเพื่อนบ้านที่ดี ดังนั้น จึง ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาใช้มาตรการตอบโต้ทางด้านการค้า การคว่ำบาตรและกำแพงภาษีต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการ ต่อรองให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่ง สอดคล้องกับทฤษฎี Offensive Realism ของจอห์น เจ. เมียร์สไชเมอร์ (John J. Mearsheimer) (เชษฐา พวงหัตถ์.) “ชาติมหาอำนาจและโศกนาฏกรรมของการเมืองระหว่าง ประเทศ”. ที่อธิบายพฤติกรรมการแข่งขันแย่งชิงการเป็น ประเทศมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ สหรัฐอเมริกาพยายามทุกวิถีทางที่จะขัดขวางการผงาด ขึ้นมาเป็นชาติมหาอำนาจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งต่าง ต้องการเพิ่มอำนาจของตนให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการเป็นผู้นำยุทธศาสตร์ทางการทหาร อย่างไรก็ตาม เมื่อประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและ

ทางอ้อมจากการดำเนินนโยบายของประเทศมหาอำนาจ จึงต้องพยายามดำเนินนโยบายถ่วงดุลอำนาจ (Balance of Power) (พลโท ศิริชัย ดิษฐกุล, 2550.) หรือดำเนินนโยบายผ่อนปรน (Appease) หรือหลักการให้ประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ เป็นผู้รับมือกับผลกระทบดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การแข่งขันกันขยายอิทธิพลและบทบาทของสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ส่งผลกระทบต่ออาเซียนและประเทศไทย เนื่องจากมีความผูกพันใกล้ชิดกับทั้งสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนในทุกมิติ ซึ่งอาจส่งผลกระทบด้านความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค และอาจเป็นอุปสรรคในการวางตัวของประเทศไทยจึงต้องมีความระมัดระวังในการดำเนินความสัมพันธ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ด้านการทหารระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยยึดหลักพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในลักษณะที่เป็นเครือข่าย การผนึกกำลังเป็นประชาคมในภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งกลไกการจัดระเบียบและรูปแบบการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่อสร้างความร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Common Goals) และยอมรับในผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศมหาอำนาจระดับกลาง (Middle Power) ในอนาคต จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือแบบศูนย์กลาง (Centrality Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎีความร่วมมือและการรวมกลุ่มเป็นประชาคม ตามที่ David Mitrany (สามารถ ทองเผือ, 2557.) ได้ชี้ให้เห็นว่าความร่วมมือกันในสาขาใดสาขาหนึ่งจะช่วยส่งเสริมให้มีการร่วมมือในสาขาอื่น ๆ และองค์การเหล่านี้จะกลายเป็นองค์การที่มีอำนาจทางการเมืองมากที่สุด

2. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเชิงรุก (Offensive Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎีสัจนิยมเชิงรุก (Offensive Realism) ของ John J. Mearsheimer (เชษฐา พวงหัตถ์, 2558.) ที่กล่าวว่า ท่าทีที่จะแสดงความก้าวร้าวเป็นผลมาจากความพยายามที่จะอยู่รอดอย่างมั่นคงของรัฐในโลกของความไม่แน่นอน รวมถึงขีดความสามารถทาง

ทหารในเชิงรุก และความเท่าเทียมกันในเรื่องของอำนาจที่แปรเปลี่ยนไป

3. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบทางเลือกใหม่ (New Options Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎี Blue Ocean Strategy ของ W. Chan Kim, Renee Maubogne. ซึ่งแนะนำว่าถ้าองค์กรต้องการจะเติบโตในยุคที่มีการแข่งขันสูง จะต้องแสวงหาทะเลแห่งใหม่แทนที่จะต่อสู้กันในทะเลเลือด (Red Ocean) ที่มีผู้แข่งขันมากมาย

4. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบประนีประนอม (Compromise Cooperation Strategy) สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ ตามที่ Hans J. Morgenthau (พันเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล, 2555.) ได้วิเคราะห์ว่าการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติที่ถูกผลักดันจากเงื่อนไขที่เป็นนโยบายทางยุทธศาสตร์ และนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันอย่างสลับซับซ้อนในสังคมโลก

5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบปันส่วน (Sharing Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันตามที่ Robert O. Keohane และ Joseph S. Nye (1977.) ได้กล่าวว่า การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างประเทศจะส่งผลต่อการเมืองโลกและพฤติกรรมของรัฐ โดยผลประโยชน์ภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศมีความเกี่ยวข้องกันอย่างมาก

6. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบสมดุล (Balancing Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยการถ่วงดุลอำนาจ (Balance of Power) (พลโท ศิริชัย ดิษฐกุล, 2550.) ซึ่งเป็นระบบการถ่วงดุลอำนาจระหว่างประเทศที่มีลักษณะมีศูนย์กลางอำนาจที่มีความยืดหยุ่น การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความร่วมมือ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร ไปยังในภูมิภาคอื่น ๆ

7. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบมีเอกภาพ (Unity Cooperation Strategy) สอดคล้องกับทฤษฎีองค์การแบบใหม่ (Neo-Classical Theory of Organization) (ไชยา ยัมวิไล, 2528.) ซึ่งได้ศึกษาโครงสร้างองค์การ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักการแบ่งงาน หลักเอกภาพในทิศทางการทำงาน หลักการรวมอำนาจ หลักการให้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา

ทำให้โครงสร้างองค์การมีลักษณะการแบ่งงานที่ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญสูง การจัดกลุ่มงานตามหน้าที่หรือกระบวนการในการทำงาน ช่วงการบังคับบัญชาแคบ และรวมอำนาจในการตัดสินใจส่วนกลาง

8. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือแบบเกาะติด (Sticking Cooperation Strategy) สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ.) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการ โดยแบ่งหน้าที่ของการบริหารจัดการออกเป็น 4 หน้าที่ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การนำ และ 4) การควบคุม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้สหรัฐอเมริกาเพิ่มระดับความร่วมมือทางทหารให้มากขึ้น รวมทั้งจะช่วยส่งเสริมพลวัตความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-สหรัฐอเมริกาได้มากยิ่งขึ้น

1.2 ในบทบาทที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน ในปี 2562 โดยใช้โอกาสที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง Indo-Pacific Maritime Security Initiative ด้วยการผลักดันแนวทางปฏิบัติระดับภูมิภาคในทะเลจีนใต้ และสนับสนุนให้ประเทศที่เกี่ยวข้องเจรจาโดยสันติวิธี และไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและอาเซียนในอนาคต

1.3 การผลักดันการเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยกับอาเซียน โดยใช้กลไกของโครงการระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) และโครงการระเบียงเศรษฐกิจใต้ (Southern Economic Corridor) ในการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานของอาเซียน และเป็นสะพานเชื่อมระหว่าง BRI กับ ASEAN Connectivity อันจะนำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมของประเทศไทย การผลักดัน Thailand 4.0 ควบคู่กับการเดินทางไปสู่ ASEAN 4.0 โดยมีเป้าหมายระยะยาว คือ การเป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรมของอาเซียน (ASEAN innovation hub) และเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลของอาเซียน (ASEAN Digital Hub)

1.4 การรักษาความสมดุลแห่งอำนาจกับสหรัฐ

อเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งสองฝ่ายให้มีความสมดุล และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม โดยยึดถือผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก และไม่เลือกเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

1.5 การปฏิรูประบบการบริหารราชการ ควรมีโครงสร้างการทำงานร่วมกัน การเสริมสร้างความเป็นเอกภาพ การบูรณาการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้การดำเนินงานสามารถขับเคลื่อนได้ในทุกมิติ

1.6 การนำจุดแข็ง ศักยภาพของประเทศไทยมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ อาทิ ด้านภูมิรัฐศาสตร์ ด้านโลจิสติกส์ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม มาส่งเสริมให้สามารถเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1.7 การเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรในอาเซียน เพื่อปรับดุลอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ที่ภูมิภาคสนใจร่วมกัน การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน ในการขยายความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ เพื่อถ่วงดุลและลดแรงเสียดทานระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน

1.8 การบูรณาการของหน่วยงานกลางในการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน อาทิ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้สามารถบรรลุผลประโยชน์ของชาติได้อย่างชัดเจน และมีความต่อเนื่อง

1.9 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการทหารในทุกระดับกับสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

2.1 การพัฒนากำลังพลและเสริมสร้างกำลังกองทัพให้มีศักยภาพ โดยเฉพาะ Cyber Defense เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.2 การวางยุทธศาสตร์ในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างผู้นำหรือผู้บริหารทั้งในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ให้มีความเข้มแข็ง เป็นเอกภาพแบบรอบด้าน

2.3 การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคลังสมองระหว่างประเทศ โดยบูรณาการร่วมกันในการระดมสมองแลกเปลี่ยน

เปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และข้าราชการที่มีประสบการณ์ตรงในการติดต่อ/เจรจาต่อรอง/ประสานงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.4 การให้ความสำคัญกับการดำรงบทบาทในฐานะประธานอาเซียน และเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการขยายอิทธิพลและบทบาทของสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศไทย โดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก รวมทั้งการนำเสนอผลงานที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้อาเซียนได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง และสามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

3.1 ประเด็นแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต่อผลกระทบของความสัมพันธ์ในมิติความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียนและประเทศเพื่อนบ้านอย่างไร

3.2 ประเด็นแนวทางการวิเคราะห์สถาปัตยกรรมความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยควรผลักดันอย่างไร ควรดำเนินการอย่างไร ในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน

Guidelines for the Formulation of Thailand's Strategies for the Impacts of Military Relations between the United States and the People's Republic of China

Introduction

After the end of the Cold War, there have been significant changes in geopolitics and the environment of international relations in Southeast Asia, from previously when the difference in political concepts and ideologies, as well as the conflicts between parties, led to the use of military force, causing division and the superpower polarisation, to lately the time when nations have turned to their mutual benefits and regional benefits towards the peace and security of each regions. However, Southeast Asian countries are still affected by certain external factors, especially by the expansion of the influence among the superpowers that significantly affect the security and peace of the region. Currently, the system of international relations at global level has become multipolar, with the United States still being the leading country and the People's Republic of China starting to have an important role in counterbalancing or reducing the leading role of the United States which has long been considered as the only superpower. Such change has caused the major powers turn to mainly focus on and protect their own interests, putting the Southeast Asian region into a situation to face with various challenges in relation to its stance towards the United States and the People's Republic of China in order to appropriately maintain their national security, as well as the prestige and dignity in

the international arena on the basis of equality and equity.

In the past, Thailand's Ministry of Defence strengthened military cooperation with all allies in accordance with national strategies and security guidelines and closely monitored the situation of the region. However, the task of the Ministry of Defence in strengthening the military cooperation with these allies, especially on the positioning of military attitude towards the relationship between Thailand and some superpowers such as the United States and the People's Republic of China, has only been in the form of a broad scope, without any thorough analysis of significant security strategies and policies of both the United States of America and the People's Republic of China, which affects the security of the region, in order to be able to prepare the positioning of appropriate military attitude on certain challenges of the regional security. For Thailand, the country may become a target and fall into a situation when it needs to choose sides in the international arena, causing the attempt to establish overall good relationships and military relations with the two superpowers being unable to achieve the goals. Therefore, it is necessary to pay attention to the analysis of global security environment in relation to the superpowers and the security strategies and policies of both the United States and the People's Republic of China under the leadership

of respectively President Donald Trump and President Xi Jinping that can affect the security of Southeast Asia and Thailand, as well as Thailand's own policies and strategies concerning the strengthening of security cooperation with its allies, in order that Thailand can determine an appropriate positioning of its military attitude. The results obtained from this study can be further used as the guidelines for Thailand's military relationship with the United States of America and the People's Republic of China and in the security situation and relationship with both countries to maintain Thailand's national security and interests, as well as the country's prestige and dignity in the international arena on the basis of equality and equity.

Research objectives

1. To study the situation on security and relationship between the United States of America and the People's Republic of China that affects the security of Southeast Asia and Thailand.
2. To determine the guidelines for the formulation of Thailand's strategies on the impacts of military relationship with the United States of America and the People's Republic of China.

Scope of research

1. Population scope: By conducting in-depth interviews with a total of ten academic experts on strategy, political security and international relations.
2. Scope of content and relevant context: By studying and analysing global security environments in relation to superpowers, the important security strategies and policies of the United States under the leadership of President Donald Trump and those of the People's Republic

of China under the leadership of President Xi Jinping and the major security issues affecting US and Chinese relations and the security of Southeast Asia and Thailand, as well as Thailand's policies and strategies for enhancing security cooperation with its allies.

3. Scope of time: By gathering both primary and secondary data during the period from October 2018 to April 2019.

Literature review

The research on "Guidelines for the Formulation of Thailand's Strategies for the Impacts of Military Relations between the United States and the People's Republic of China" is focused on the study and analysis of global security environments in relation to the superpowers and major security strategies and policies of the United States and the People's Republic of China at present which affects Southeast Asia and Thailand, as well as the study of relevant concepts, theories, researches and the opinions of several experts, before categorising into five parts as follows: (1) Concepts and theories of national security and national interests; (2) Concepts and theories of international relations, such as realism, offensive realism, pluralism, idealism, the imperialism based on Marxist-Leninist principles, the structure of international relations, theories of conflict, interdependence theory, the balance of power theory, governing theories, commercialism theory, the Power of Theories of Change, the concept of functionalism and the Blue Ocean Strategy and its management concepts; (3) Thailand's national strategies and policies to strengthen security cooperation with its allies, such as the 20-year National Strategy (2018 - 2037), Thai government's policies and

foreign policies in relation to promoting security cooperation with the allies; (4) the policies and strategies of Thailand's Ministry of Defence in relation to strengthening the security cooperation with the country's allies, such as national defence strategies of Ministry of Defence (2017 – 2036) and the Ministry of Defence's guidelines for strengthening security cooperation with the country's allies (2017 – 2021) and (5) the literature related to determining the appropriate military attitude for Thailand in order to maintain the balance of military relations with the United States and the People's Republic of China.

Research methodology

This research is a qualitative research, conducted by gathering relevant data, researches in relation to military cooperation frameworks between Thailand and the United States and Thailand and the People's Republic of China and the information obtained from the interviews with academic experts on strategy, security, politics and international relations in order to understand the strategic trends of the United States and the People's Republic of China during the next 20 years, as well as the trend of the relations between the two superpowers which also include both mutual benefits and conflicting issues between the two superpowers. Then, the data was analysed, with a focus on the impacts on the region, including Thailand, in order to obtain guidelines for the formulation of Thailand's appropriate military strategies and attitude in maintaining the balance of relations with the United States of America and the People's Republic of China.

Research results

The research findings were able to answer both objectives of the research, as follows:

1. The research results in response to Research Objective No. 1 (To study the situation on security and relationship between the United States of America and the People's Republic of China that affects the security of Southeast Asia and Thailand)

The strategic competition to expand the influence between the United States and the People's Republic of China in Southeast Asia has caused a significant change in world order to multi-polarity as evaluated in 3 steps: (1) Strategic regrouping in the region; (2) New fellowship formation among the countries in the region and (3) The determination of new directions for the strategies of each countries. The implementation of the policies of the two superpowers has similarly resulted in the linkage between the policies, the formulation of various policies, strategies and projects while such policies tend to impact the military relations with Southeast Asia and Thailand in both positive and negative ways, presenting opportunities and challenges for Thailand to show its strengths as the main choice of the superpowers. The positive and negative impacts can be summarised, as follows:

1) Positive impacts

1.1) The competition between the two superpowers has made Thailand needing to have a plan in preparation for the formulation of comprehensive policies, with clear goals, in order to be able to ensure concrete results which can present Thailand with more opportunities in the international arena.

1.2) The drive towards the improvement of Thai military capabilities in terms of military

personnel and national defence industry to full potential, as well as the enhancement of military cooperation on military technology transfer to boost the improvement of the armed forces and the nation to become a middle power in the future.

1.3) The opportunity for Thailand, as the chair of ASEAN for 2019, to play the leading role of an intermediary in establishing ASEAN as a strategic centre for the negotiations to strengthen the relations between ASEAN, the United States and the People's Republic of China.

2) Negative impacts

2.1) Thailand has been under pressure and faced with some disadvantages for having a closer relationship with the People's Republic of China than other ASEAN countries as such closeness may cause mistrust and become an obstacle to Thailand's positioning in international relations.

2.2) Thailand's political instability, human rights and humanitarian issues, and ongoing unrest in the southern border provinces have affected the military relations with the United States, in terms of lower level of relationship levels through military assistance, joint/combined military exercise, educational training and ammunition support.

2.3) The disputes over the islands in the South China Sea and the hot situation on the Korean peninsula have caused tension and rift in ASEAN.

2.4) The implementation of the superpowers' policies may cause some adverse effects in the formulation of Thailand's policies and strategies, making the nation become disadvantageous and receive fewer benefits than it should.

2. The research results in response to Research Objective No. 2 (To determine the guidelines for the formulation of Thailand's strategies on the impacts of military relationship with the United States of America and the People's Republic of China)

The implementation of policies and strategies to counterbalance the influence of each other between the United States of America and the People's Republic of China has been widely observed as "no permanent friends, no permanent enemies" basis, with only permanent interests. Therefore, the guidelines for the formulation of Thailand's strategies on the impacts of military relations with the United States and the People's Republic of China should then be focused on the implementation of policies in relation to the superpowers, by analysing both domestic and foreign factors and mapping out issue based policies which must be in line with changing situation in each period and the interests of Thailand.

Such actions will be able to lead Thailand to favourable relationship and connection with other countries in the form of dependency in accordance with interdependence theory. Therefore, the preparation to deal with possible impacts can be made through the best defence method is "know the superpowers" as Thailand should closely monitor any impact occurrence and assess each impact while carefully implement its foreign policies and at the same time push ASEAN towards the same direction by using omnidirectional diplomacy in parallel with its military cooperation strategies, with the goal of Thailand to become a middle power country and achieve concrete results in the next 20 years. The most important strategies on the impacts of the military relations between the United States and

the People's Republic of China are, as follows:

1. Centrality Cooperation Strategy

The Centrality Cooperation Strategy can be pursued by strengthening an alliance network in ASEAN and form linkages in all possible dimensions of common interests to balance the power within Southeast Asia and to jointly establish ASEAN as the centre for military cooperation between ASEAN, the United States and the People's Republic of China by using Thailand's potentials on geopolitics, logistics and its arts and culture.

2. Offensive Cooperation Strategy

Thailand can adopt Offensive Cooperation Strategy as an initiative to enhance the bilateral military cooperation between Thailand and the United States and between Thailand and People's Republic of China in various dimensions by starting from the existing cooperation framework or constructing cooperation framework based on national interests.

3. New Options Cooperation Strategy

While enhancing the bilateral military cooperation with the United States and People's Republic of China, Thailand, as well as ASEAN, should use the New Options Cooperation Strategy to expand its relations and cooperation with other superpowers.

4. Compromise Cooperation Strategy

Thailand should also use its potential as the centre of ASEAN and the solidarity and unity of ASEAN in order to promote ASEAN to enhance the security of cooperation between ASEAN, the United States and the People's Republic of China.

5. Sharing Cooperation Strategy

Thailand and each ASEAN member country can bring their individual strengths to define the issues and key roles of each country for the

enhancement of military cooperation with the United States and the People's Republic of China in all possible dimensions in order to expand to the cooperation with the entire ASEAN in the future.

6. Balancing Cooperation Strategy

The Balancing Cooperation Strategy is for Thailand's balance of policies as the middle path of the country, pushing ASEAN, the United States and the People's Republic of China to become strategic partners, encouraging ASEAN to counterbalance the power of two superpowers by maintaining the balance of power with both the United States and the People's Republic of China and promoting the interdependence appropriately.

7. Unity Cooperation Strategy

Thailand should adopt the Unity Cooperation Strategy by establishing a central agency consisting of the representatives from various government agencies which involve in the formulation of national strategies on the impacts of relations between the United States of America and the People's Republic of China.

8. Sticking Cooperation Strategy

The Sticking Cooperation Strategy can be implemented to support the work of all relevant units by establishing an international think tank for brainstorming activities and exchanging opinions between government agencies, academic sector, private sector and the government officials with direct experiences, in order to monitor and assess relevant situations and to give strategic recommendations and cooperation measures which are appropriate for each situation during a certain period of time so that Thailand's and ASEAN's interests of all dimensions can be well maintain instantly.

Research result discussion

As part of the presentation of this research on “Guidelines for the Formulation of Thailand’s Strategies for the Impacts of Military Relations between the United States and the People’s Republic of China”, with the objectives to study the situation on security and relationship between the United States of America and the People’s Republic of China that affects the security of Southeast Asia and Thailand and also to determine the guidelines for the formulation of Thailand’s strategies on the impacts of military relationship with the United States of America and the People’s Republic of China which are in line with the security master plan under the National Strategy (2018 - 2037) and the role and policies of the Ministry of Defence on the development of the nation’s security potential by the formulation of guidelines for strengthening security cooperation with the country’s allies, the research results show that there are three important variables, namely the fear of the rise of the People’s Republic of China; the uncertainty in the role of the United States in the region and the perspective on the interests of the United States, which affect the regional security architecture and the balance of power among the superpowers in all regions, leading to the struggle for dominance in each region in line with the theory of Niccolo Machiavelli, an Italian diplomat, philosopher and writer, presented in his best-known book “The Prince” (Il Principe) that a ruler must try his best to obtain and maintain the ruling power, without paying any attention to the righteousness in accordance with religious beliefs, ethics or morality, for the survival of both the ruler and the state and also similarly with Karl Marx’s Conflict Theory which suggests that “a conflict and a change are linked together as a fundamental

rule of life and a normal aspect of social life; a conflict usually occurs in the economic system which seems almost unavoidable and leads to social conflict which eventually becomes a tool of social change”. When considering the foreign policies of the United States in accordance with “Make American Great Again” and those in relation to “Belt and Road Initiative” (formerly known as “One Belt, One Road”) of the People’s Republic of China whose President Xi Jinping said: “It is for the people of Asia to run the affairs of Asia, solve the problems of Asia and uphold the security of Asia. The people of Asia have the capability and wisdom to achieve peace and stability in the region through enhanced cooperation,” it shows that the People’s Republic of China plans to use its economic power to dominate East Asia and reduce the influence of the United States in line with the concept of the national interest, highlighted by Hans J. Morgenthau in one of his essays. The study was conducted on the relationship between national interest of the People’s Republic of China and its partnership with various countries in order to understand the patterns of foreign relations establishment between the People’s Republic of China and those countries to form different levels of partnership in accordance with determined national interests, such as strategic partnership, the partnership based on mutual confidence and the partnership with neighbouring countries. Such partnership formations of the People’s Republic of China induced the United States to launch several trade retaliatory measures, trade sanctions and tariff barriers as the tools to obtain the strategic advantage over the People’s Republic of China, in line with John J. Mearsheimer’s Theory of Offensive Realism elaborated in one of his books, “The Tragedy of Great Power Politics”,

which explains security competition behaviours in Southeast Asia where the United States has been trying in all possible ways to obstruct the emerging dominance of the People's Republic of China in this region as both superpowers are similarly intending to increase their power, especially in order to truly become the military strategic leader of the region. As a result, all concerned countries directly and indirectly impacted by the two superpowers' policies have to adopt balance-of-power policies or appeasement policies or push other superpowers to handle the impacts. However, the competition between the United States of America and the People's Republic of China to expand their influence and roles in Southeast Asia has affected ASEAN and Thailand in particular, due to the close ties with both superpowers in every dimensions, with a possibility of impacts on the relationship between Thailand and neighbouring countries as well as the position of Thailand in this region, so Thailand must be very careful in future relationship enhancement with the two superpowers. Therefore, the researcher has analysed and determined the strategies of Thailand for the impacts of the military relations between the United States and the People's Republic of China by adhering mainly to the fundamentals of the national interests, through the formation of international relations networks and communities, the determination of mechanism and pattern for strategic partnership with other countries to establish concrete cooperation with common goals and mutual interests, as well as the strategies to develop Thailand to become a middle power in the future. There are eight strategies involved, as follows:

1. Centrality Cooperation Strategy

The Centrality Cooperation Strategy is in line with David Mitrany's Theory of Functionalism in International Relations which points out that the cooperation in a certain field will eventually help promote the cooperation in other fields and these involved organisations will become the most politically powerful organisations.

2. Offensive Cooperation Strategy

The Offensive Cooperation Strategy is consistent with John J. Mearsheimer's Theory of Offensive Realism, which says that the attitude of aggressive behaviour of a state is a result of efforts to survive the stability of the state in the world of uncertainty, the offensive military capability and the efforts to seek equality of changing power.

3. New Options Cooperation Strategy

The New Options Cooperation Strategy is in line with the Blue Ocean Strategy of W. Chan Kim, Renee Mauborgne which suggested that if an organisation wants to grow in a highly competitive era, it must find a new "blue ocean" – new market -- instead of fighting in the "red ocean" – the known market with many competitors.

4. Compromise Cooperation Strategy

The Compromise Cooperation Strategy is in line with the concept of national interest which Hans J. Morgenthau analyses that the formulation of international policies based on national interests, driven by certain conditions of strategic policies, can lead to complex interdependencies in the world society.

5. Sharing Cooperation Strategy

The Sharing Cooperation Strategy is in line with the Theory of Complex Interdependence of Robert O. Keohane and Joseph S. Nye that international interdependence will affect world politics and state behaviours, with the domestic

interests and the foreign policies of a state have become closely intertwined.

6. Balancing Cooperation Strategy

The Balancing Cooperation Strategy is in line with the Balance of Power Theory as a power balancing system for the countries with flexible centre of power and cooperation integration in relation to politics, economy, society and military with other regions.

7. Unity Cooperation Strategy

The Unity Cooperation Strategy is consistent with Neo-Classical Theory of Organisation which points out that the neoclassical organisation has the major structural components based on the following principles: principle of division of work; principles of unity in the work direction; principle of centralisation; principle of authority and responsibility; and principle of unity of command, making the organisation be able to have high level of expertise from its division of work, efficient working groups in accordance with responsibilities or work process, narrow span of control and more centralised decision making structure.

8. Sticking Cooperation Strategy

The Sticking Cooperation Strategy is in line with the management concept on management process, dividing the management into four major functions: (1) planning; (2) organising; (3) leading; and (4) controlling.

Recommendations

1. Policy recommendations

1.1 Promote democratic governance as it is one of the factors which would encourage the United States to increase the level of military cooperation and enhance dynamic bilateral relations between Thailand and the United States as well.

1.2 As the Chair of ASEAN for 2019, Thailand can use the opportunity of being included in the cooperation frameworks of the Indo-Pacific Maritime Security Initiative to push for regional practices in the South China Sea and also to support peaceful negotiations among all concerned countries as a measure to avoid any unfavourable impact on Thailand and ASEAN in the future.

1.3 Push for the connectivity of the infrastructure of Thailand and neighbouring ASEAN countries by using the mechanism of the East-West Economic Corridor (EWEC) and the Southern Economic Corridor (SEC) Projects in order to make Thailand become the centre of transportation and infrastructure of ASEAN and the bridge between the Belt and Road Initiative (BRI) and ASEAN Connectivity, which will lead to the industrial revolution of Thailand, while the push for Thailand 4.0 along with the progress of ASEAN 4.0 with the long-term goal is to be the innovation and digital hub of ASEAN.

1.4 Maintain the balance of power between the United States and the People's Republic of China, with appropriate interdependence policies based on the national interests without taking sides.

1.5 Reform the public administration system to have a collaborative structure while promote the unity and integration of coordination among government agencies, both local and overseas agencies, in order that they can all drive forward relevant policies in every dimension.

1.6 Bring all the strengths and potential of Thailand, especially in relation to geopolitics, logistics and the arts and culture, to further develop for national benefits in order to make Thailand become the centre of Southeast Asia.

1.7 Promote alliance network formation

among ASEAN countries in order to adjust the balance of power in Southeast Asia by providing linkages in all dimensions between the countries with common interest in the same issues, enhance the strengths of ASEAN through the expansion of international relations with other superpowers in order to counterbalance the power of the United States and the People's Republic of China and also to reduce friction between the United States and the People's Republic of China.

1.8 Establish a core agency for the formulation of Thailand's strategies on the impacts of international relations between the United States of America and the People's Republic of China, with an integration of staff from the Office of National Security Council, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Defence, Ministry of Commerce, Ministry of Transport and other concerned agencies, in order to clearly and continuously achieve the national benefits.

1.9 Promote military cooperation at all levels with both the United States and the People's Republic of China.

2. Operational recommendations

2.1 Develop the capabilities of all personnel and strengthen the capabilities of the Royal Thai Armed Forces, especially those in relation to cyber defence, in preparation for any possible changes in the future.

2.2 Formulate the national strategies for international relations with neighbouring countries while develop local leaders or administrators at provincial and regional levels to be equipped with needed strengths and have all round unity.

2.3 Promote the establishment of an international think tank by integrating all resources in brainstorming activities and exchanging opinions

between government agencies, academic sector, private sector and the government officials with direct experiences in international relations communication, negotiation and coordination, both domestically and internationally.

2.4 Give precedence to the role of ASEAN Chair and prepare Thailand for any influence expansion of both the United States of America and the People's Republic of China to demonstrate the potential of Thailand based on national interests to other ASEAN member countries and present the country's achievement in any technology utilisation to ASEAN to see the development and be able to jointly move forward for further substantial results in the future.

3. Recommendations for further research

3.1 The research on the guidelines for the formulation of Thailand's strategies on the impacts of security relations within ASEAN and with other ASEAN member countries should be conducted.

3.2 The research on the guidelines for the analysis of security architecture within ASEAN, how Thailand can play a part in pushing forward the guidelines and what Thailand can do in accordance with the guidelines in the international relations in this region and with each neighbouring countries.

บรรณานุกรม

- กลาโหม, กระทรวง. “ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560-2579”. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนกลาโหม. (ลับมาก). 2560.
- กลาโหม, กระทรวง. “แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศของ กระทรวงกลาโหม. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนกลาโหม. 2560.
- คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. “ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2561.
- ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล, พันเอก. “แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interests)”. 2555. หน้า 25-26.
- พรนพ พุกกะพันธ์. “การบริหารความขัดแย้ง”. กรุงเทพฯ: ว.สกุลเพชร. 2542
- W. Chan Kim, Renée Mauborgne. **BLUE OCEAN STRATEGY**. แปลโดย จารุจรรย์ คงมีสุข. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิไลร์น. 2562).
- ศิริชัย ดิษฐกุล, พลโท. ผลกระทบจากการถ่วงดุลทางยุทธศาสตร์ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับสหรัฐอเมริกาที่มีต่อประเทศไทยในห้วงปี 2550-2554. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. 2550
- การต่างประเทศ, กระทรวง. “นโยบายการต่างประเทศ พ.ศ. 2558-2561”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.mfa.go.th/main/th/policy>. 2558
- ประภัสสร เทพชาตรี. “นโยบายต่างประเทศของ Trump ปี 2018”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.drprapat.com/นโยบายต่างประเทศของ-trump-ปี-2018/>. 2561
- ประภัสสร เทพชาตรี. “ยุทธศาสตร์สหรัฐอเมริกา ต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี 2018”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.drprapat.com>. 2561
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. “องค์การและการจัดการ”. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร. 2545
- Machiavelli, N. “The Prince”. (Marriott, W. K. Trans.). Project Gutenberg. (Online). Available: <http://www.gutenberg.org/ebooks/1232>, 2014. 1908
- Hans Morgenthau. “Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace”. New York: Alfred A. Knoff, 1948. p. 165-166.
- Joseph S Nye, Jr. “Understanding International Conflicts: An Introduction to Theory and History”. Crawfordsville: RR Donnelley and Sons Company, 2007.
- Mearsheimer, J. J. “The Tragedy of Great Power Politics”. 2nd ed. New York: W.W. Norton, 2014.
- Robert O. Keohane and Joseph S. Nye. “Power and Interdependence: World Politics in Transition”. Boston: Little, Brown and Company, 1977.